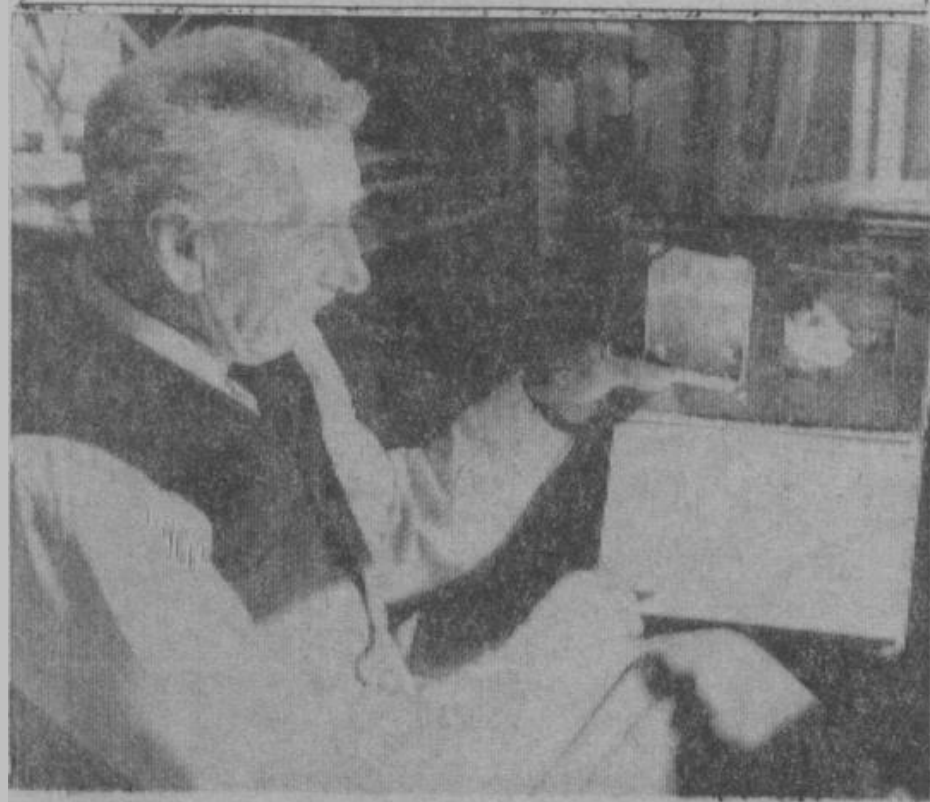

Ciņu un darba mūžs

Apritējuši 80 gadi, kopš dzimis mūsu novadnieks, latviešu sarkanais strēlnieks, padomju milicijas veterāns, sabiedrīks darbinieks, personālais pensionārs Pēteris Zieds. Viņš piedzima trūcīgā sīkzemnieka un rokpelņa ģimenē 1894. gada maijā toreizējās Vitebskas guberņas Dvinskas apriņķa Ungurmuižas pagasta Rubensalās, pēc ta gadēja administratīvā iedalījuma Jēkabpils rajona Medņu ciemā. Pašlaik Pēteris Zieds dzīvo Līvāros.

Publicējam mūsu sabiedriskā korespondenta Leonarda Erta aprakstu par Pēteri Ziedu.

Attēla: Pēteris Zieds' apskata senu uzņēmumu albumu.
Autors: foto

KAS PASI STAIGA DRISKAS

Seni sapni par savu zemes stūrīti ioloja arī barona Korfa kalpi Ungurmuižā. Dzimtības atcelšana Latgalē 1861. gadā, šķīta, atnesis gan brīvību, gan zemi. Muižas kalpa Jēkaba Zieda ģimenei iedalīja... pusotra hektāra neauglīgas purva zemes.

Ko gan varēja dod trūcīgais sīkzemnieks un rokpelnis savai ģimenei? Jau agrā bērnībā pie bagātajiem saimniekiem sākās ganu gaitas mazajam Pēterim. 1903. gadā sākās zēna skolas gaitas Ungurmuižas trīsklasīgajā pamatskolā. Jēkaba Zieda rociņa bija tik šaura, ka viņš nespēja dēlam samaksāt vienu rubli skolas naudas. Nācās tirīt skolas ēkai skursteņus, lai daļēji atlīdzinātu par dēla mācīšanu.

Tad Pēterim sākās kalpa gaitas. Viņam palaimējās kādu laiku Līvānos pamācīties pie vietējā ratnieka amata mākslā.

Bargi saimnieki, salti ganu rīti, smags darbs — tādas ir Pētera Zieda bērnības un jaunības atmiņas.

MIRDZOT SĶEPIEM ZELTSAULES STAROS

Sākās pirmais pasaules karš. 1915. gada janvārī Pēteri Ziedu iesauca cara armijā un nosūtīja uz strēlnieku pulku Kalugā. Rudenī viņu pārcēla uz 1. Daugavgrīvas latviešu strēlnieku bataljonu. Pēteris Zieds 1916. gadā piedalījās asinainajās jūlija kaujās pie Ķekavas. Vēlāk, kad bataljonu izvērsa par pulku, Pēteris Zieds apakšvirsnieka dienestā pakāpē kalpoja astotajā rotā. Jaunais strēlnieks piedalījās arī asinainajās ztemassvētku kaujās Ložmetēju kalnā 1916. gada decembra beigās un 1917. gada janvāra sākumā.

1917. gada augustā ķeizarišķās Vācijas gvardes divīzijas sāka uzbrukumu Rīgas frontē. Neplēredzēti sīvas un asinainas kaujas izraisījās Mazās Juglas krastos, kur uzbrucējiem ceļā stājās latviešu strēlnieki. Te smagi ievainoja Pēteri Ziedu. Viņš nokļuva kara hospitālī Sibīrijas pilsētā Novonikolajevskā, tagadējā Novosibirskā. Pēc izveseļošanās latviešu strēlnieku ieskaitā 17. Sibīrijas strēlnieku rezerves pulkā.

PAR PADOMEM

Pēc Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas Pēteris Zieds aktīvi piedalījās padomju varas nostiprināšanā. Viņš bija starp tiem, kas organizēja Novonikolajevskas pilsētas izpildu komiteju. Tās pirmais priekšsēdētājs kļuva latvietis Kleperis.

1918. gada martā 17. Sibīrijas strēlnieku rezerves pulka personālsastāvu demobilizēja.

Pēteris Zieds Novonikolajevskā noorganizēja amatnieku arteli. Tas ražoja vērtīgām mašīnām, ratus, dažādus koka izstrādājumus.

Pēc čehoslovaku dumpja Novonikolajevskā varu sagrāba baltgvardi. Pēteris Zieds

dzīvoja nelegāli ar svešu vārdu.

Kad baltgvardus patrieca un atjaunoja padomju varu, Peteris Zieds kļuva par Novonikolajevskas pilsētas Hipodroma rajona milicijas priekšnieku. Novosibirskas apgabala iekšlietu pārvaldes kluba aktu zālē, kur pirms stāšanās milicijas dienestā darbinieki nodod svinīgo zvērestu, glabājas Pētera Zieda atmiņu vēstules.

ATKAL DZIMTAJĀ PUSE

1921. gadā kopā ar kara laika bēgļiem Pēteris Zieds atgriezās Latvijā. Uz pastāvīgu dzīvi viņš apmetās Līvānos. Te bijušais strēlnieks atsāka ratnieka amatu.

Latvijas buržuāzijas valdīšanas gados Pēteris Zieds aktīvi cīnījās par darbaļaužu interesēm. 1924.—1934. gados bijušo strēlnieku Līvānu iedzīvotāji ievēlēja pilsētas domē. Viņš panāca, ka buržuāziskā saimniecība papildus līdzekļus pilsētas labiekārtošanai.

Uimāņa diktatūras gados Pēteris Zieds atradās policijas uzraudzībā. Pēc padomju

varas atjaunošanas 1940. gadā atkal atsākās bijušā strēlnieka rosīga sabiedriskā darbība. Viņš lasīja referātus, piedalījās antirelīģiskās propagandas darbā, dažādos kultūras pasākumos. Kad Padomju Latvijā tebruka hitlerieši, Pēteri Ziedu kā padomju aktīvistu apcietināja. Tikai laimīga nejaušība izglāba viņu no nošaušanas.

ATBRIVOTAJĀ DZIMTENE

1944. gadā pēc Līvānu atbrīvošanas Pēteris Zieds atjaunu enerģiju stājās jauncelsmes darbā. Līdz pat aiziešanai pensijā 1956. gadā viņš cīnījās ar lielu entuziasmu strādāja dažādos postenēs. Viņš bija Līvānu izpildu komitejas priekšsēdētājs, namu pārvaldnieks, vietējās saimniecības un sociālās nodrošināšanas nodaļas vadītājs.

Pašlaik viņš ir pensionāru padomes priekšsēdētājs.

Pēteris Zieds vēl ir možs un dzīvepriecīgs. Viņš biežotiekas ar skolu jaunatni Līvānos un Jēkabpils rajonā, ir interesants ceļvedis pa latviešu strēlnieku ciņu vietām pirmā pasaules kara gados.